

DE VLAAMSE MINISTER VAN WELZIJN, VOLKSGEZONDHEID, GEZIN EN ARMOEDEBESTRIJDING,

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

- Betreft:**
- Ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering over de samenstelling, de opdrachten en de subsidiëring van een cliëntenforum vermeld in artikel 45/2 van het decreet van 12 juli 2013 betreffende de integrale jeugdhulp
  - Definitieve goedkeuring

Samenvatting: Het besluit van de Vlaamse Regering over de samenstelling, de opdrachten en de subsidiëring van een cliëntenforum, vermeld in artikel 45/2 van het decreet van 12 juli 2013 betreffende de integrale jeugdhulp, werkt de oprichting van het cliëntenforum in de jeugdhulp verder uit.

Het cliëntenforum beoogt een netwerk van (cliënten)organisaties uit te bouwen die, vanuit gebruikersperspectief, betrokken zijn op jeugdhulp. Het doel van het cliëntenforum is om vanuit de verbindende kracht van deze organisaties, de stem van cliënten in de jeugdhulpverlening versterkt te laten horen.

Vanuit een onafhankelijke positie komt het forum op voor de belangen van kinderen, jongeren en ouders in de jeugdhulp. Hierbij positioneert het zich als een aanspreekpunt voor de overheid voor het inbrengen van het cliëntperspectief. Ten aanzien van de cliënt- en gebruikersorganisaties neemt het forum een ondersteunende rol op o.a. op vlak van expertise uitwisseling en werken aan een meer participatieve jeugdhulpverlening op niveau van de hulpverlening, het beleid van de jeugdhulporganisaties en op het niveau van het beleid. Wat dit laatste betreft zal het cliëntenforum in de toekomst instaan voor de afvaardiging van vier van de acht gebruikers in het raadgevend comité Opgroeien regie en het regionaal intersectoraal overleg jeugdhulp (IROJ) voor alle gebruikersvertegenwoordigers.

Ter voorbereiding van dit besluit voerden de huidige cliëntenorganisaties in de jeugdhulp nl. Cachet vzw en Oudersparticipatie Jeugdhulp Vlaanderen vzw een verkennend onderzoek uit. Zowel vanuit minderjarigenperspectief als ouderperspectief, werden diverse stakeholders bevraagd over hun visie op doel, opdracht, positionering, samenstelling en organisatiestructuur van een toekomstig cliëntenforum.

Voorliggend ontwerp van besluit hangt nauw samen met het ontwerp van besluit over de aanvullende erkenningsvoorwaarden en de subsidiëeringsvoorwaarden van cliëntenorganisaties in de integrale jeugdhulp, vermeld 45/1 van het decreet van 12 juli 2013 betreffende de integrale jeugdhulp.

Bijlagen:

- het voorontwerp van besluit;
- het advies van de Raad van State

1. SITUERING

A. BELEIDSVELD/BELEIDSDOELSTELLING

Beleidsveld: opgroeien

Inhoudelijk structurelement: jeugdhulp

In de beleidsnota 2019-2024 Welzijn, Volksgezondheid, Gezin en Armoedebestrijding is volgende beleidsmatige operationele doelstelling opgenomen: *'we capteren de stem van de wetenschap, het middenveld en de gebruikers met het oog op een evidence-based welzijns- en zorgbeleid dat aansluit op de noden van de gebruikers'*. Deze doelstelling wordt geconcretiseerd in volgende actie: *'we erkennen en ondersteunen de cliëntenorganisaties in de jeugdhulp en ondersteunen de werking van het Cliëntenforum. We kantelen de participatie van kinderen, jongeren en hun ouders in de jeugdhulp in het agentschap Opgroeien in. We voeren het decreet m.b.t. de werking van de cliëntenorganisaties en het Cliëntenforum verder uit.'*

B. VORIGE BESLISSINGEN EN ADVIEZEN

Vorige beslissingen van de Vlaamse Regering

Voorliggend ontwerp van besluit werd principieel goedgekeurd door de Vlaamse Regering op 17 juli 2020 (VR 2020 1707 DOC 0919/1 tot en met 4).

Wetgevingsadvies

Het bijgaande voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering werd aangepast aan het wetgevingsadvies nr. 2020/184 van 11 juni 2020.

Consultaties

Na goedkeuring van het nieuwe artikel 45/2 van het decreet integrale jeugdhulp dat het kader voor de oprichting van een cliëntenforum vastlegt, kregen de huidige cliëntenorganisaties in de jeugdhulp, nl. vzw Cachet en vzw Oudersparticipatie Jeugdhulp Vlaanderen volgende bijkomende opdracht: *"1° het formuleren van een voorstel voor de werking en de implementatie van het cliëntenforum in de jeugdhulp, met aandacht voor in elk geval de volgende elementen: de opdrachten, de samenstelling en de structurele inbedding in het jeugdhulplandschap; dat voorstel komt tot stand na overleg en aftoetsing bij relevante actoren en refereert maximaal aan het vigerende regelgevende kader terzake."* Dit resulteerde in twee rapporten waarin beide organisaties, elk vanuit hun standpunt inzicht geven in de wijze waarop dit forum best vorm krijgt. Deze rapporten vormen het fundament van voorliggende regelgeving dat we uitwerkten aansluitend bij de aangeleverde inzichten.

De huidige cliëntenorganisaties in de jeugdhulp en de gebruikersvertegenwoordigers van het raadgevend comité Opgroeien regie werden tijdens de totstandkoming van dit besluit geïnformeerd en geconsulteerd over de inhoud ervan. De ontwerp teksten werden verspreid met de gelegenheid om opmerkingen en vragen te bezorgen. Nadien volgde met alle geïnteresseerden, een online gesprek voor verdere verduidelijking van gemaakte keuzes en registratie van eventuele fundamentele knelpunten van hun kant.

Daarnaast werd dit besluit ook ter advisering voorgelegd aan het raadgevend comité Opgroeien regie en het Aansturingscomité Jeugdhulp.

De huidige cliëntenorganisaties en gebruikersvertegenwoordigers van het raadgevend comité Opgroeien regie hadden enkele vragen ter verduidelijking o.a. wat betreft de rol en positie van het cliëntenforum ten opzichte van de cliëntenorganisaties, de betekenis van het aanspreekpunt van het cliëntenforum voor de overheid, de doelgroep voor wie het cliëntenforum haar opdrachten uitvoert. Aansluitend hierbij wezen we ook op de hefboomen die in het ontwerpbesluit zijn voorzien om de stem van specifieke doelgroepen van de jeugdhulp te laten horen o.a. via het voorzien in middelen om hiervoor desgevallend expertise in te kopen.

De gebruikers van het raadgevend comité Opgroeien regie onderstreepten ook het belang van het voorzien van middelen voor het cliëntenforum om de haar toegemeten opdrachten te kunnen uitvoeren. Daarnaast was het voor hen ook cruciaal dat er voldoende tijd en ondersteuning wordt voorzien zodat de erkende cliëntenorganisaties, samen met de andere belanghebbenden, de opstart van het cliëntenforum kunnen voorbereiden. Om hieraan tegemoet te komen wordt 2021 een voorbereidend jaar en start het cliëntenforum effectief op in 2022.

Het raadgevend comité waardeert de uitwerking van het ontwerpbesluit zodat het cliëntenforum kan opstarten. Er werd een bezorgdheid geuit over wie lid kan zijn van het cliëntenforum. Er werd verduidelijkt dat het niet de bedoeling is dat natuurlijke personen lid zijn van het cliëntenforum. Dit wordt expliciet opgenomen in de nota.

Op het voorstel om de 8 gebruikers in het raadgevend comité te laten afvaardigen door het cliëntenforum kwam de opmerking dat er in het raadgevend comité Opgroeien regie ook een aantal gebruikers zetelen met expertise kinderopvang. Het leek de vergadering niet opportuun ook deze te laten afvaardigen door het cliëntenforum in de jeugdhulp. Dit wordt aangepast. 4 van de 8 gebruikers worden afgevaardigd vanuit het cliëntenforum.

Advies Raad van State

Op 28 september 2020 verleende de Raad van State zijn advies nr. 67.880/1/V. Hierna volgt een bespreking van het gevolg dat gegeven wordt aan dit advies van de Raad van State.

De Raad van State vraagt om te onderzoeken of het voorliggende besluit van strategische belang is en of er dus een advies van de Vlaamse Raad vereist is. De beslissing hiervoor komt toe aan de Vlaamse Regering. Artikel 45/2 van het decreet van 12 juli 2013 betreffende de integrale jeugdhulp bepaalt de opdrachten van het cliëntenforum. De Vlaamse Regering wordt (enkel) gemachtigd om aanvullende opdrachten te bepalen. In de decreetsbepaling wordt geen subsidieregeling uitgewerkt, zoals de Raad opmerkt, maar in

het besluit werd gekozen voor een klassieke manier van subsidiëring. De operationalisering van het forum werd bewust aan het forum zelf gelaten, in het licht van de beoogde onafhankelijkheid. Op basis van deze gronden, wordt het voorliggende besluit niet gekwalificeerd als een besluit van strategisch belang. De stakeholders werden betrokken bij het opstellen het besluit (zie toelichting hoger in de nota).

De rechtsgronden in de aanhef werden aangevuld.

De regeling met betrekking tot het terugbetalen en opschorten van subsidies wordt aangepast conform de algemene bepalingenwet.

Overige aanpassingen

Artikel 5 wordt aangepast zodat de subsidiebeslissing zelf door het agentschap genomen wordt. Dit is coherent met de rest van het besluit waar ook alle beslissingen gedelegeerd worden aan het agentschap en coherent met de andere gelijkaardige subsidiebeslissingen die binnen het agentschap genomen worden. Dit soort subsidiebeslissingen komen toe, volgens het algemeen delegatiebesluit, aan de administrateur-generaal.

In artikel 15, 5° van het ontwerpbesluit wordt de formulering aangepast zodat de intersectorale opdracht van de vertegenwoordiger centraler komt te staan. De IROJ-ondersteuner is aanwezig vanuit de intersectorale scope van de hele (integrale) jeugdhulp en niet alleen vanuit de regierol van het agentschap Opgroeien.

2. INHOUD

A. ALGEMENE TOELICHTING

Op 21 december 2018 werd het decreet tot wijziging van het decreet van 12 juni 2013 betreffende de integrale jeugdhulp, wat cliëntenorganisaties en een cliëntenforum in de integrale jeugdhulp betreft, goedgekeurd. Met dit besluit geven we uitvoering aan het nieuwe artikel 45/2 van het decreet betreffende de integrale jeugdhulp en stellen we een kader op voor de oprichting van een cliëntenforum in de integrale jeugdhulp. De laatste decennia neemt de aandacht voor de rechtspositie én (beleids)participatie van cliënten in het welzijnsveld sterk toe. Het inzetten van ervaringskennis en ervaringsdeskundigheid verwerft erkenning in de (geestelijke) gezondheidszorg, de zorg voor personen met een handicap, pleegzorg, armoedesectoren, ... en wordt meer en meer gestructureerd. Sinds het decreet IJH van 2013 leeft ook binnen de jeugdhulp, de ambitie om naast het erkennen en subsidiëren van cliëntenorganisaties een breed platform voor organisaties met kennis over het perspectief van cliënten in de jeugdhulp, op te richten.

Een cliëntenforum heeft als doel om deze organisaties te verenigen zodat ze gebundeld met aandacht voor de diversiteit van haar leden, een (krachtige) stem kunnen vormen bij de uitbouw van een jeugdhulpverlening die meer afgestemd is op hun vraag en noden. Het

is de bedoeling om een breed netwerk van organisaties te laten ontstaan waarbij zowel erkende cliëntenorganisaties als andere organisaties kunnen aansluiten. Tegelijkertijd is het de opdracht van het cliëntenforum om bijkomend op zoek te gaan naar manieren om de stem van kinderen, jongeren of ouders, die geen lid zijn van een organisatie, te beluisteren en vertegenwoordigen.

Om haar doelstelling te realiseren kan het cliëntenforum een breed gamma aan initiatieven ontwikkelen waarmee ze de belangen van kinderen, jongeren en hun ouders die een beroep doen op jeugdhulpverlening, behartigen. Eén mogelijke vorm daarbij is de afvaardiging van de vertegenwoordigers van kinderen, jongeren en ouders naar de daartoe voorziene overlegstructuur als het raadgevend comité Opgroeien regie en het Intersectoraal regionaal overleg Jeugdhulp. Het cliëntenforum wordt in elk geval gezien als het aanspreekpunt van de overheid voor het inbrengen van cliëntperspectief in de jeugdhulpverlening.

Voorliggend ontwerp van besluit hangt nauw samen met het ontwerp van besluit over de aanvullende erkenningsvoorwaarden en de subsidiëringsvoorwaarden van cliëntenorganisaties in de integrale jeugdhulp, vermeld in artikel 45/1 van het decreet van 12 juli 2013 betreffende de integrale jeugdhulp.

Als feedback op de ontwerpbesluiten kwam vanuit de cliëntenorganisaties het signaal dat het voor hen niet haalbaar is om tegelijkertijd in te stappen in een nieuwe erkennings-/subsidiëringsprocedure én de opstart van het cliëntenforum voor te bereiden. De beide processen zouden parallel lopen in het najaar 2020. Aangezien het ontwerpbesluit een werkingskader biedt waarbinnen cliëntenforum moet opereren, treedt het besluit in werking op 1 januari 2021.

Om het voorbereidend werk tot opstart van het cliëntenforum uit te voeren zouden er, zodra de erkende cliëntenorganisaties gekend zijn, middelen toegekend worden aan een feitelijke vereniging van erkende cliëntenorganisaties, om de opstart van het cliëntenforum voor te bereiden.

B. TOELICHTING BIJ DE ARTIKELEN

Artikel 1. In dit artikel definiëren we de gebruikte termen die in dit besluit gebruikt worden.

Artikel 2. Dit artikel bepaalt wie lid kan worden van het forum.

De erkende cliëntenorganisaties zijn automatisch lid van het cliëntenforum. Vanuit deze erkenning zijn ze verantwoordelijk om het cliëntenforum te ontwikkelen en haar opdrachten uit te voeren, zoals decretaal is vastgelegd (art. 45/1, §1, tweede lid, 8° “mee het initiatief nemen tot de ontwikkeling van een onafhankelijk cliëntenforum en eraan meewerken”). In het ontwerp van besluit over de aanvullende erkenningsvoorwaarden en de subsidiëringsvoorwaarden van cliëntenorganisaties in de integrale jeugdhulp, vermeld in artikel 45/1 van het decreet van 12 juli 2013 betreffende de integrale jeugdhulp, is overigens opgenomen – als erkenningsvoorwaarde - dat de erkende cliëntenorganisaties lid moeten zijn van de algemene vergadering.

Naast de erkende cliëntenorganisaties kunnen ook andere organisaties lid worden van het forum als ze minstens een jaar actief zijn in belangenbehartiging van cliënten in de jeugdhulpverlening. Cruciaal hierbij is dat de leden van het cliëntenforum alle belangenbehartiging van cliënten in de jeugdhulpverlening in hun opdracht hebben. Het kan hierbij gaan om rechtspersonen maar ook feitelijke verenigingen van een aantal personen die zich scharen achter een gezamenlijk doel en die aan belangenbehartiging doen. Natuurlijke personen kunnen geen lid worden van de algemene vergadering. Met betrekking tot de verdere samenstelling en organisatiestructuur van het cliëntenforum worden geen nadere regels bepaald. Conform de – decretaal gewaarborgde - onafhankelijkheid, laten we het aan het cliëntenforum om dit zelf te bepalen. Om dezelfde reden maken overheden of organisaties die jeugdhulpverlening aanbieden geen deel uit van het cliëntenforum.

Artikel 3. Naast de opdrachten die het decreet al vastlegt voor het forum, bepaalt het besluit hier nog een aantal aanvullende opdrachten.

Het cliëntenforum dient zichzelf, en zijn activiteiten bekend te maken. Hiermee wordt mogelijk gemaakt dat alle organisaties en cliënten zelf die mee de stem van cliënten in de jeugdhulp willen versterken, op één of andere wijze kunnen aansluiten bij het forum. Tegelijkertijd beogen we ook een actieve rol van het cliëntenforum in het publieke debat rond belangenbehartiging van cliënten in de jeugdhulpverlening en de uitbouw van een participatieve jeugdhulpverlening.

Het cliëntenforum wordt gepositioneerd als hét aanspreekpunt voor de overheid voor het bevragen en inbrengen van het cliëntperspectief. Enerzijds krijgt het cliëntenforum hierdoor een duidelijk mandaat in de opdrachten die haar zijn toegekend. Anderzijds geeft dit meer garantie op een diverse inbreng van het cliëntperspectief vanuit een veelheid aan doelgroepen die in het cliëntenforum vertegenwoordigd zijn.

De overheid blijft de mogelijkheid behouden om voor specifieke opdrachten de cliëntenorganisaties rechtstreeks aan te spreken o.a. voor die acties of thema's die expliciet opgenomen zijn in hun beleidsplannen. Verder wordt gevraagd dat het forum zichzelf, en de uitvoering van zijn opdrachten systematisch evalueert en hierbij verbeterpunten formuleert. Deze verbeterpunten worden meegenomen in het op te maken jaarplan van het volgend jaar.

Het cliëntenforum wordt gezien als de plek waar alle stemmen van alle doelgroepen van de jeugdhulpverlening een plaats krijgen en gehoord worden. Hiertoe bouwt het cliëntenforum een samenwerkingsverband uit met organisaties die het cliëntperspectief in de jeugdhulp kunnen versterken. Dit kunnen organisaties zijn die de stem vertolken van specifieke doelgroepen in de jeugdhulpverlening, organisaties die cliëntenrechten in de jeugdhulp ondersteunen, organisaties die specifieke expertise hebben rond participatief werken e.a.; .... Tegelijkertijd wordt ook verwacht dat het forum, op diverse wijze, actief op zoek gaat naar ervaringen met jeugdhulpverlening van cliënten die geen lid zijn van een organisatie (rechtspersoon of feitelijke vereniging) of wiens belangen niet door een organisatie behartigd worden. Bij alle opdrachten die het cliëntenforum uitvoert, wordt verwacht dat het perspectief van alle doelgroepen van de jeugdhulpverlening zoveel als mogelijk wordt meegenomen.

Artikel 4. Dit artikel regelt de subsidievoorwaarden om de opdrachten uit het decreet en diegene bepaald in artikel 3 uit te voeren. In eerste instantie moet het forum een

goedgekeurd jaarplan hebben (zie verder bespreking van paragraaf 2). Daarnaast moet het forum opgericht zijn als een privaatrechtelijke vereniging met rechtspersoonlijkheid die rechtstreeks noch onrechtstreeks enig vermogensvoordeel mag uitkeren of bezorgen behalve voor het in de statuten bepaald belangeloos doel. De statuten van het forum moeten opgesteld worden in overeenstemming met de bepalingen van dit besluit. Van de 2 bestuurders met ervaring als (ex)cliënten in jeugdhulpverlening verwachten we dat ze aan het forum deelnemen vanuit ervaringsperspectief. Door cliënten expliciet een plaats te geven in het bestuur willen we het belang van het cliëntperspectief in het cliëntenforum benadrukken en mee voorkomen dat de agenda bepaald wordt door de belangen van organisaties.

Paragraaf 2 van dit artikel bepaalt de inhoud waaraan het gevraagde jaarplan moet voldoen. Naast organisatie-specifieke elementen vragen we bij de opdrachtschrijving om maximaal vijf prioriteiten aan te geven waarop het cliëntenforum dat jaar zal inzetten. Hierbij wordt in het oog gehouden dat een diversiteit van doelgroepen van de jeugdhulp aan bod komt. Ervaring leert dat het belangrijk is om een keuze te maken in de veelheid aan acties die kunnen ondernomen worden en dat een prioritering ervan zich opdringt. Een ander belangrijk element, op te nemen in het jaarverslag, is de wijze waarop de directe betrokkenheid van cliënten bij de opmaak en de uitvoering van het jaarplan gewaarborgd wordt. We benadrukken hiermee dat de keuzes die gemaakt worden bij de uitvoering van de opdrachten, gedragen zijn door mensen met ervaring in de jeugdhulpverlening. Het agentschap beslist over de goedkeuring van het jaarplan, en kan het cliëntenforum vragen om het jaarplan te wijzigen alvorens dit goed te keuren.

Artikel 5-8. Deze artikels bepalen de grootte van het subsidiebedrag, de wijze van toekenning en van verantwoording. In artikel 6 wordt bepaald welk percentage van het deel van de subsidie moet aangewend worden voor personeelskosten. Het overige deel kan worden aangewend voor o.a. overeenkomsten met derden, waaronder het inkopen van expertise vanuit cliëntperspectief. Hiermee benadrukken we de mogelijkheid om middelen in te zetten voor het naar boven halen van het cliëntperspectief van één of meer specifieke doelgroepen van de jeugdhulpverlening.

Artikel 9. Dit artikel bepaalt onder welke voorwaarden de opbouw van reserves toegestaan is.

Artikel 10-12. Deze artikels bepalen de gevallen en de te volgen procedure ingeval subsidies verminderd, stopgezet of teruggevorderd kunnen worden. Er is gekozen voor een procedure waarbij het forum op de hoogte gebracht wordt van het voornemen tot vermindering of stopzetting van de subsidie. Het forum kan dan worden gehoord als ze dit wenst. Daarna neemt de administratie een definitieve beslissing die openstaat voor een beroep bij de Raad van State.

Artikel 13. Met dit artikel bepalen we dat de toekomstige vier van de acht vertegenwoordigers van 'de gebruikers van de ondersteuning en dienstverlening die wordt georganiseerd door het agentschap en door de departementen en agentschappen die betrokken zijn bij de integrale jeugdhulp' die zetelen in het raadgevend comité van

Opgroeien regie, voorgedragen worden door het cliëntenforum. Hiermee herbevestigen we de positie en de rol die de overheid het cliëntenforum wil toekennen.

Door de afvaardiging van de gebruikersvertegenwoordigers in het raadgevend comité Opgroeien regie voor te laten dragen door het cliëntenforum, minstens voor vier van de acht zitjes, erkennen we als overheid dit orgaan als eerste gesprekspartner voor het inbrengen van het cliëntperspectief. Het cliëntenforum vertegenwoordigt, naast de erkende cliëntenorganisaties, ook de cliënten die niet georganiseerd zijn waarmee meteen de hele bandbreedte van mogelijke stemmen van gebruikers gedekt wordt. Het wordt aan het forum overgelaten om te bepalen welke perspectieven ze naar voren schuift bij de afvaardiging van de vertegenwoordiging, hoe de verdeling van de perspectieven wordt geregeld en wie best de vertegenwoordigingsrol kan opnemen. Conform de uitgangspunten van dit besluit wordt wel verwacht dat de verschillende doelgroepen van de jeugdhulp hierbij voldoende vertegenwoordigd worden. Om de vier overige mandaten in te vullen, nodigt de minister organisaties en geledingen uit om kandidaten voor te dragen. Deze optie is in lijn met de ratio legis van het decreet van 21 december 2018 die deze optie al aanstipte (MvT bij het decreet van 21 december 2018 houdende wijziging van het decreet van 12 juli 2013 betreffende de integrale jeugdhulp, wat cliëntenorganisaties en een cliëntenforum in de integrale jeugdhulp betreft, Parl St. VI Parl 2017-18, nr. 1666/1, 6-7).

Artikel 14. In artikel 75 van het besluit van de Vlaamse Regering van 21 februari 2014 betreffende de integrale jeugdhulp wordt punt 3° opgeheven. Artikel 75 bepaalt de opdrachten die het agentschap heeft om de versterking van de participatie van de minderjarige, zijn ouders en, in voorkomend geval, zijn opvoedingsverantwoordelijken in de jeugdhulpverlening te versterken. Punt 3° “het installeren van een intersectoraal en interregionaal cliëntenforum waarin minstens minderjarigen en ouders vertegenwoordigd zijn om aan participatie in de jeugdhulpverlening vorm te geven” is met de decretale oprichting van het cliëntenforum - zonder voorwerp geworden en mag dus opgeheven worden.

Artikel 15. Dit artikel brengt een aantal wijzigingen aan in de vertegenwoordiging van de gebruikers in het IROJ, het Intersectoraal Regionaal Overleg Jeugdhulp. Het decreet zelf bepaalt al dat de vertegenwoordiging van ouders, minderjarigen en mensen met een handicap voor het IROJ gebeurt op voordracht van het Cliëntenforum (art. 66 Decreet IJH). De vooropgestelde wijziging is om ook de andere vertegenwoordigingen vanuit gebruikers: etnisch-culturele minderheden (nu op voordracht van het Minderhedenforum) en vertegenwoordiging van mensen in armoede (nu op voordracht van het Vlaams Netwerk van verenigingen waar armen het woord nemen) te laten gebeuren op voordracht van het cliëntenforum. Voor de argumentatie hiervoor verwijzen we naar de motivering bij artikel 13.

Parallel aan de afvaardiging van de gebruikers van pleegzorg in het Raadgevend comité Opgroeien maken we van de gelegenheid gebruik om de mogelijkheid tot vertegenwoordiging van gebruikers van pleegzorg in het IROJ te voorzien. Deze gebruikers worden eveneens afgevaardigd vanuit het cliëntenforum. Voor de invulling is regionaal, in

overleg tussen de IROJ's en de participatieraden van de pleegzorgdiensten, te onderzoeken wat de mogelijkheden zijn.

In eenzelfde beweging voorzien we opnieuw in een vertegenwoordiging vanuit de Vlaamse overheid, nl. de IROJ-ondersteuners. Oorspronkelijk was voorzien in een vertegenwoordiger van de afdeling Beleidsontwikkeling van het Departement Welzijn, Volksgezondheid en Gezin. Deze vertegenwoordiging werd geschrapt door het besluit van 22 maart 2019 houdende wijzigingen aan het besluit van 21 februari 2014 betreffende de integrale jeugdhulp, maar niet vervangen. Dit willen we nu recht zetten.

De ministers bepalen hoe de leden van IROJ worden benoemd en hoe ze, in voorkomend geval, worden vervangen (art. 97 van het besluit van de Vlaamse Regering van 21 februari 2014 betreffende de integrale jeugdhulp). Dit is gebeurd in het Ministerieel besluit van 14 juli 2014 met betrekking tot de beleidsafstemming in de integrale jeugdhulp. We zullen in dit ministerieel besluit een overgangsregeling opnemen.

Artikel 16. Dit artikel bevat de overgangsregeling. De huidige leden, en hun plaatsvervangers behouden hun huidige mandaat. Dit om de continuïteit te verzekeren.

Artikel 17. Dit artikel bepaalt de inwerkingtreding van dit besluit. Hoewel het cliëntenforum pas effectief van start gaat op 1 januari 2022 blijft de inwerkingtreding bepaald op 1 januari 2021. Het kader dat in het besluit geschetst wordt is immers nodig zodat de erkende cliëntenorganisaties zich hierop moeten kunnen enten bij de oprichting van het forum. Bovendien moet de indiening van het jaarplan in het najaar van 2021 gebeuren.

Artikel 18. Dit artikel behoeft geen uitleg.

3. BESTUURLIJKE IMPACT

A. BUDGETTAIRE IMPACT VOOR DE VLAAMSE OVERHEID

Om de opdrachten te kunnen uitvoeren zoals voorzien, dient de organisatie te beschikken over een basispakket aan middelen. Met deze middelen, zou het forum minstens 2 VTE met enige kennis en ervaring in procesbegeleiding kunnen aanwerven, en daarnaast beschikken over de nodige werkmiddelen. Gezien de opdracht van het cliëntenforum om ervaringskennis op te sporen bij een grote diversiteit van doelgroepen van de jeugdhulp, wordt voorzien dat expertise kan worden ingekocht bij andere organisaties. Ook hiervoor dienen de nodige middelen te worden voorzien. Dit alles verantwoordt de som van 200.000€ als startbudget.

De oprichting van een cliëntenforum is een complexe aangelegenheid waarbij met veel verschillende partners de basis voor de vzw moeten worden gelegd. We voorzien daarom een

overgangs-/opstartjaar in 2021. Tijdens dit opstartjaar kan de oprichting van de vzw gebeuren, en kan het jaarplan worden geschreven. Wordt dit goedgekeurd, dan kan het cliëntenforum worden gesubsidieerd, volgens de bepalingen van voorliggend ontwerpbesluit, vanaf 1 januari 2022. Voor 2021 zal een facultatieve subsidie worden uitgekeerd aan de betrokken erkende cliëntenorganisaties. Zij zijn aan zet om het forum mee vorm te geven.

Momenteel staan deze middelen nog bij het Departement WVG. Ze worden via de begrotingsopmaak 2021 overgeheveld naar het Fonds Jongerenwelzijn, van waaruit ze dan van de uitgavepost GDF-AGEF2MA-WT betaald zullen worden.

Inspectie van Financiën

Het advies van de Inspectie van Financiën met referentienummer LSC/20/0269 werd verleend op 12 juni 2020.

De Inspectie van Financiën verleent een voorwaardelijk gunstig advies aan het ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering over de samenstelling, de opdrachten en de subsidiëring van een cliëntenforum vermeld in artikel 45/2 van het decreet van 12 juli 2013 betreffende de integrale jeugdhulp. De voorwaarde is om de opgenomen percentages voor opbouw van reserves te verlagen. Aan dit advies werd gevolg gegeven. De percentages in artikel 9 werden aangepast van respectievelijk 20% naar 5% (overdracht reserves) en van 50% naar 10% (gecumuleerde reserves).

B. IMPACT OP HET PERSONEEL VAN DE VLAAMSE OVERHEID

Het voorstel van beslissing heeft geen weerslag op het personeelsbestand en op het personeelsbudget, zodat het akkoord van de Vlaamse minister, bevoegd voor de bestuurszaken, niet vereist is.

C. IMPACT OP DE LOKALE EN PROVINCIALE BESTUREN

- 1 personeel: het voorstel heeft geen weerslag op gebied van personeelsinzet;
- 2 werkingsuitgaven: het voorstel heeft geen weerslag op de lopende uitgaven van de lokale of provinciale besturen;
- 3 investeringen en schulden: het voorstel heeft geen investeringen als gevolg;
- 4 ontvangsten: het voorstel heeft geen bijkomende ontvangsten als gevolg.

Conclusie: het voorstel heeft geen weerslag op de lokale en provinciale besturen.

4. VERDER TRAJECT

Toekomstige consultaties

De huidige cliëntenorganisaties in de jeugdhulp en de gebruikersvertegenwoordigers van het raadgevend comité Opgroeien regie die tijdens de totstandkoming van dit besluit geïnformeerd en geconsulteerd werden over de inhoud van dit BVR blijven betrokken in het verdere traject.

De opstart van de werking van het cliëntenforum wordt gefaciliteerd vanuit de overheid, zonder daarbij te raken aan de onafhankelijkheid.

5. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

- 1° haar goedkeuring te geven aan het bijgaande ontwerpbesluit van de Vlaamse Regering over de samenstelling, de opdrachten en de subsidiëring van een cliëntenforum, vermeld in artikel 45/2 van het decreet van 12 juli 2013 betreffende de integrale jeugdhulp;
- 2° de Vlaamse minister van Welzijn, Volksgezondheid, Gezin en Armoedebestrijding, te gelasten het voormelde besluit van de Vlaamse Regering in extenso te laten publiceren in het Belgisch Staatsblad.

De Vlaamse minister van Welzijn, Volksgezondheid, Gezin en Armoedebestrijding,

Wouter BEKE